

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Május' 9-dikén, 1826.

Brasília.

A' Párisi Csillagban illy levél találtatik Bahiából Febr. 16-dik napjáról: „

„Azon Admirális hajó, mellyen Császár és Császárné ő Felsegek Rióból ide utóztak, tegnap délelőtti 11 óraker a' tengeren erre felé közelíteni megszemléltett, 's délutáni 2 óraker a' kikötőhelybe minden batteriákon találtató ágyuk' durrogása között bevezett. A' Császár legpompásabb formaruhájában jelent-meg, 's mejjén a' Szent Lélek, Szent Mihály, 's Kristus, és a' Dél' Rendek czimereik' függöttek. Császárné ő Felsege 's a' leánya Maria-da-Gloria Princzaszöny; Villela úr a' volt tengeriminister; Filiberto-Calderon-Gomez Brant, előbbeni Finantziaiminister most Feldmarschal; sok más Birodalmi fő méltóságú Tisztviselőkkel egyetemben, kísérték a' Császárt. Fogadták ő Felségét a' tartomány katonai Kormányozója Don Severián-Maciél-da-Costa-János 's több külömbkülömb Polgári fő rangú személyek. Az után véghetetlen sok néptől körül vétettette, a' Palota felé folytatták útjokat ő Felsegek, melly közben meg nem szünt a' sokaság illy kiáltozásokkal harogtatni a' levegőt: Éljen a' mi szent Religiónk! Éljen a' Császár! Éljen a' Császárné! Éljen Brasilia' függetlensége! Estve udvarlásra bocsátotta a' Császár magához az itt lévő Francia Conzult Guinebaud urat, 's az ablakból néhány versben megmutatta magát a' Felsegek' látására vágyakodó sokaságnak. A' város egészen meg

vala világosítatva, 's egész éjjel tartott az örvendező kiáltozás. Ma a' Mise után, mellyen a' fő Püspöki templomban fognak a' Felsegek jelen lenni, nagy katona-mustra fog tartattatni.“

Görög Ország.

Ismét érkeztek Korfui és Triesti 's egyéb tudósításaink is, mellyek ugyan semmi fontos tárgyakat nem foglalnak magokban, de még is olvasást érdemlenek avagy tsak azért is, hogy részint megvalóságosítják azon történeteket, mellyekről a' múlt pénteken az az Május' 5-dikén (nem kedden, mint az újságban hibasan hagyott), írtunk.

Legelsőben is azt jegyezhetjük-meg, hogy a' Május' 2-dikán költ Triesti Observátorban is éppen ugy adatik elé a' Korfuból Apr. 18-dikán indult tudósításokból a' Clissova nevű kisded szigetnél Messolongi vára mellett a' Tsatornák között Apr. 6-dikán történt verkedés, mint mi közelébb megírtuk, és azon többé nem kételkedhetünk.

Hanem valami Syrai Apr. 4-dikén költ levelet adott-ki ugyan ezen Observátor, a' mellyben olly dolgok találtatnak, hogy ha megvalóságosulnának, nagyon kedvelenek volnának Oberst Fabvierre 's az ő Taktikus sergeire nézve: de előre is jönnek tartjuk jelenteni, hogy az ezen levélben felhozott tárgyak felől még eddig semmi egyéb tudósításokat nem olvastunk, 's azért most előre azoknak hi-

velességek felől is semmit nem mondhatunk. Mi a' múlt postán csak annyit írtunk vala Oberst. Fabvier-nek ezen expedíziójáról, hogy 3000 emberekkel Negroponte szigetére, annak tsutsán lévő Karysto nevű erősséghez kiszállott: hanem, hogy mitsoda kimenetele lehetett próbatételének, arról legkisebbet se említettünk, mert magunk se tudtunk semmit felőle, az óta kaptuk a' Triesti Observatorban találtató Syrai levelet, melynek szomorú foglalata ennyiben áll: —

„Syrá Apr. 4-dikén: Oberst. Fabvier 3000, részint regulázott részint regulázatlan emberekből álló sereggel, Negroponte szigetére által ütött 's Karysto várát megszállotta. Hanem az ezen szigetről érkezett utóbbi tudósításokban a' jelentetik, hogy magát onnét feles vesztéssel vissza vonni kénytelenített, mint hogy azon közben Omer Basa a' Negropontei kastélyból a' Karystói őrző seregnek segítséget küldött vala. Mint mondják Fabvier 200 embert vesztett-el ezen hátrálásban, kik részint elesetek részint megsebesedtek. A' 100 megsebesedett emberek Zea szigetére vitettek-el. A' mi több, tegnap olly tudósításaink is érkezének, hogy a' Fabvier serge valamint a' szároz úgy a' tenger felől is olly szorosán körül volna vétettetre, hogy semmi eledele nintsen, és lóhúst enni kénytelenítettik; melyre való tekintétből innét (Syrából) azonnal két Brigantinek és egy gálya küldettettek-el oda eleséggel 's a' Kapitány Vasso Braikovics és Grisziotti, sergeikkel egyetemben, kik a' magok' Siriai expedíziójokból már vissza érkeztek, a' hol, ők se érheték-el céljokat, mint hogy Bairut városátol, melynek felprédálására mentek vala; vissza verettettek (így tehát a' Vasso prédálásai is igazágtalanul nevezettek a' minapában ragadozásoknak, mint hogy mind ezek az expedíziók azt mutatják, hogy ő is a' Napoli-di-Romániában lévő Görög

Országlószék kiránságai szerint leszi expedízióját. Külömben hogyan küldtetett volna most a' Fabvier' segítségére?). —

„A' ragadozások (így folytatja szavalt a' Syrai tudósító) a' Görög országi tengereken, a' hol most nagyon sok tengeri ragadozók mutogatják magokat, 's a' mellyekkel magokat még némelly nagyobbatska Görög hadi hajók is össze tsatolták, tartósan folytattatnak. Itt a' mi szomszédságunkban is adta magát mostanság elé egy illy ragadozási történet, a' mellyet Foca Damiano nevű Kereskedőn követtek-el, a' ki innét Syrából evezetki 's nem meszsze Scio szigetéől egy Hydrai Brigantine által meglepettetvén, Zéához vezettetett, 's ott mindent elvettek tőle a' mit a' hajóján találtak, melly után ő a' maga üres hajójával ide Syrához vissza érkezett, 's Austriai Oberster Accurti urat Mykoniból ide várja. A' Kapitány Dabinovics vezérlése alatt lévő S. Spiridione nevű Orosz Polacre is kiprédáltatott, Alexandriából evezvén erre felé, egy Speziazai Brigantine által.“

(Eddig van a' Syrai levél. Az ebben találtató dolgokat, mint mindjárt elől megjegyeztük higyeje; a' kinek tetszik, vagy váron bizonyosabb tudósítást róllok. Mi az utólsókkal tartunk).

A' Génuai újság is ír Apr. 26-dikán arról, hogy melly nagyon el lepték a' Görög tengereket, vagy az úgy nevezett Levántét a' Görög, vagy Görög zászlókkal evező prédáló hajók: — „A' Levántei tengerek, úgy mond, úgy el vagynak borítva a' Görög ragadozó hajók által, mint még soha se voltak. Tele vagynak az Újságtelevek az ő tettjeiknek leírásával. Mi is hozhatunk-fel egy illy vitézséget, olly előre való megjegyzéssel mindazonáltal, hogy ez, a' vitézeknek megverettetésselkel végződött. A' történet ez:

„A Superbo nevű Genuai több mint 4000 mázsás Brigantine, mult Jan. 2-dikán a Genuai kikötőhelyből kivezvé, útját Konstánczinápoly és Odessa felé vette. A rajta lévő terhet valami 400,000 Lirekre betsülték. A tulajdonosa Doderó Mihály, s a vezére Kapitány Doderó Felix, a tulajdonos testvére volt. Találtattak rajta 4 tizenkét fontos ágyuk, 36 puskák, és 16 matrózok (fegyveres hajós legények). Ezen Brigantinét meglepven a Görög tengeren a szélveszek Modon mellé a Sapienza nevű szigethez hajtották, ahol ő vasmaskáját kivétven, megállapodott. Januárius 19-dikén reggel két Görög hajót szemléltetk arra felé közelíteni a hajósok, mellyeket a Genuai hajó, prédálóknak tartván s meg se tsallattatván, elmentálláshoz készítette magát. A Görögök elébb Török azután Görög zászlókat függesztettek ki, s a Genuai Brigantinét magok közzé véren, felkiáltottak réa, hogy a Kapitány menjen által hozzájuk; hanem a Kapitány úgy felelt, hogy neki nints nálok semmi dolga, ha nékiek valami dolgok van véle, menjenek ők az ő hajójára. Nem sok idő telt-el, hogy egy tsajkja valósággal is feléjük indúlt több embereikkel, hanem Doderó megparantsólta a Matrózoknak, hogy tsaka a Vezért botsássák-fola hajóra; hanem az alatt, míg a két Kapitány együtt beszéllgetett, úgy vették eszkebe a Genuaiak, hogy a több oda jött Görögök is által akarnak hozzájuk szökdétselni, s ekkor az ő Kapitányok is pistolyt kapván elé, hatalmasan parantsólta az embereinek, hogy tsak rajta! ugráljanak által! Doderó azonközben kiragadván kezéből a pistolyt, parantsólta neki, hogy tüstént takarodjék-el a hajórol — melynek hallására azonnal vissza ugrott a prédálók Kapitánya a tsajkára, így kiáltván: — „E szerént ti meg akartok véllünk verkedni!“ — „Meg; így felelt Doderó“ — „s ezen szókra egyszerre ágyuból s pus-

kából tüzeltetni kezdett a prédáló hajókra, mellyek közül az egyik az első ágyúlövésre olly lyukat kapott, hogy az eniberek arról nagy résztint a másikra mentek által, s nagy sietséggél elfutottak onnet: a Genuaiak pedig a másikra rohanván azt könnyen elfoglalták s az azon talált holmit magokévé tették. Ezen levelet Kandia szigetén Kána városából Febr. 28-dikán írták, olly megjegyzéssel, hogy szörnyűség az, hogy melly prédálásokat visznek véghez a Görögök a magok tengereiken; 14 napokkal az előtt egy Frantzia Brigantinről 70,000 Piastert ragadoztak-el, s az embereket mind leöldösték. Semmi felezászlóval evező hajók nem bátorságosok miattok, úgy hogy most a Frantzia és Ausztriai hadi hajóknak is elég dolgot ad a magok nemzetjek béli kereskedő hajókat védelmezni, s az erőt erő által vissza verni.“

Az a Triesti Observátor, melyből a fenn felhozott Syrai tudósítás véte-tett, Május 2-dikán indúlt. Ugyan ezen Observátorban azonközben, a melly Ápril. 25-dikén indúlt, felhozhatjuk mi még a következő (magános) tudósítást is, illy dátum alatt: „

„Triest, Apr. 24-dikén: A Korfuból 11-dikben indúlt levelek jelentik, hogy ámbár Messolonginak megbukása már igen közelnek lenni látszott vala, mindazonáltal ismét kedvezőbbek kezdenek lenni az ezen várat illető tudósítások, mint hogy a Nápoliban lévő Országlószék megparantsolta Oberst. Fabviernek, hogy 3000 embereikkel, és Gourának, hogy ő is 3000 embereikkel, azonnal induljanak útnak, és magokat Korinthusnál, Szalónánál, és Lepantónál Gen. Karaiskachivel özsze tsatólván, a Seraskier háta megett tegyenek valami olly fordulásokat, mellyeknek a szorongattatások között lévő Messolongi

várára nézve valamelly kedvező követke-
zése lehessen. Mondják, hogy ezen plá-
numnak volt volna is valami sikeres kö-
vetkezése — hanem mi ezt a' tudósítást
csak azért kételkedtünk ide nyomtattatni,
mint hogy nem egyeztethejtük meg ugyan
azzal a' Triesti Observátorban találatott
tudósítással, hogy Oberst. Fabvier a' ma-
ga 3000 embereivel N e g r o p o n t r a tsap-
pott volna által — de jobb az e' féle bizontalan
tudósításokat vagy egészen elhalgatni, vagy
legalább hosszasan nem vizsgálni. Az e'
féleknek felvilágosítására csak kevés na-
pok elégségesek.

Miauli vagy minden órán meg fog
érkezni 12 gyujtokkal és más számos hajók-
kal Messolongi alá, vagy pedig már meg
is érkezett és ismét két hónapi eleséget
raktott ki egy kisded szigetre a' vár mellé.
— A' Görögök most ezen két emberekbe
helyeztetik minden mások felett való bi-
zodalmokat: t. i. a' tengeren Miauliba, a'
szárazon pedig Messolongi Kommandánsá-
ba, kinek neve N o t t o B o z a r i s.

Ide a' Görög Czikkely alá tethetjük a'
Londoni Ujságokból is ezen megjegyzést:
— „Illy kérdést intézvén Lord Grosz-
„v e n o r a' Lordok' házában Minister Gróf
„Liverpoolhoz, hogy hát már most
„mitsoda eszközöket szándékszik az Angliai
„Országlószek elévenni a' Görögök eránt? —
„Lord Liverpool olly ministeri választ a-
„dott: hogy mivel a' Nagybritanniai Ország-
„lószeknek eltökeltett meghatározása az,
„hogy a' Görögök és Törökök között fo-
„lyó tusakodásban szoros neutralitást tart-
„tson: erre nézve ő e' mellől ennekutánna
„is el nem fog állani.“

Francia Ország.

Egy Ordonáncz által olly rendelése
tétellett közönségessé a' Királynak Apr. 27-
dikén, hogy a' XVI-dik Lajos Király' em-
lékezetére oszlop emeltessék 's ezen emlé-

kezető oszlop a' Thüilleria (Királyi lakó
ház) és az Elyséumi mezők között azon
piatznak közepére helyeztetődjék, a' melly
eddig XV-dik Lajos piatzának neveztetett,
hanem ennekutánna XVI-dik Lajos piatzá-
nak neveztetik. Mint közönségesen tudva
van, ezen a' piatzon ölték meg XVI-dik
Lajos Királyt 1795-ban Januárius' 21-dik
napján, éppen azon helyen hova most az
ő emlékezető oszlopát fogják helyeztetni.
Az oszlop' fundamentumának letétetése
a' folyó Május' 3-dikára vala meghatározat-
tatva. Az, hogy a' XV-dik Lajos' oszlopa
ló-háton, hova fog az 1816-ban kijött Or-
donnánccz szerént helyeztetődni, még en-
nekutánna fog meghatározatni.

Belgium.

Az Koloszsus nagyságú Oroszlány,
melly arra van határozatva, hogy a' Wa-
térlooi ütközetnek emlékezetére azon
térsegre helyeztetődjék, mellyen ez a'
nagy emlékezetű verekedés történt, készen
van. Magassága 15, hossza 17 lábnyom.
Hét egymáshoz illő 's egymásba járó ön-
tött vas-darabokból áll. Azt mondják hogy
nagyon szép munka.

Nagy Britania.

A' Kelet-Indiai Minerva nevű hajó,
Kalkuttából, az Indiai Anglus Ország-
lószek' lakhelyéről, Deczemb. 31-dikén ír-
dott levelet hozott Londonba, a' mel-
lyek szerént már akkor annyira vitte volt
Campbell a' Birmánok ellenszatázó An-
glus fő vezér a' dölgot, hogy az Anglus
sergek már ahoz készültek, hogy egyene-
sen az Avai Király Residentiájának, Um e-
rapurának, vegyék útjokat: a' Kal-
kuttai Országlószeki ujság pedig Deczemb.
30-dikán adott ki egy rendkívül való hadi
ujság-foldaléket (Extrablattot), melyben ezek
foglaltattak: — „

„Tudósítás a' hadi mezőről a' Na pādīa mi halmokról, Decz. 4-dikén 1825-ben:

„Az Irawaddy vizének jobb partján lévő ellenséges ármáda, tellyesen megveretett, 's minden ágyujinak 's hadi készületei nagy részének elvesztésével az ő ezen vidéken lévő minden sántzaiból kikergettetett. Ambár az ellenség' vesztésének nagysága, mennyiben az, az elesteket és megsebesedetteket illeti, az erdős vidéknek tulajdonsága miatt, egész pontossággal össze nem számláltathatik és meg nem íráttathatik mindazonáltal tsakugyan így is meg nem tsalattatom, ha azt írom, hogy a' Birmánok felettébb nagyon megverettettek, és én nem hiszem, hogy a' Birmán Vezér olly állapotban légyen, hogy többé olly sok ezer emberekből, legalább is 50 vagy 60 ezerekből álló ármádat kiállithasson ellenünk, mint ezen helyen kiállított vala. Ez a' verekedés 4-dikben fordult elé.“

Későbbi tudósítások szerint az Irawaddynak nyugoti partján fekvő Birmán ármáda is megveretett Decz. 5-dikén a' Suhda-Wuhm vezérlése alatt, az Anglus vezér Cotton' Osztálya által, hol az Anglusok, mint mondják, tsak egy elesett és négy megsebesedett emberekből álló kárt vallottak.

Oberslieutenant Stewartnak valami megjegyzései jöttek-li Edinburgban ezen Birmán hadakozásról, melly nagyon magára vonta az Anglus Olvasók' figyelmét. Ő nem hagyja helybe ezen hadakozást, 's egyéb okoskodásai közt e-képpen beszéll: — „

„Alkár jól alkár rosszszúl üssön ki végezetre ezen hadakozás, még is találhatni az ellen most előre is egy nagy ellenetést, melly abban áll, hogy mi ez által elállottunk azon egyenes alap-gondolkodásunktól, melynek mindenkor kormá-

nyozni kell a' mi külső országok eránt való politikánkat. Ha mi a' nagyobbodásnak és a' mások' megtámódásának folytatásában azt a' meggyőzhetetlen határt által lépjük, a' mellyen belől bátorságosok vagyunk, hol kellett valaha megállapodnunk, ha tsak talám éppen mint a' Médusok és Persák tselekedtek, a' mi ditsősség-szomjúzásunkat egész Ásiának elfoglalására ki nem akarjuk terjeszteni?“ — (Itt azt írja-le hosszasan az Író, hogy az erdős, vizes, nádas vidékek miatt melly kevés közösülése lehetett eddig az Anglus Indiai birtokoknak a' Birmán nemzettel, úgy hogy talám tsak egyetlen-egy úton folytathatták az ezen nemzettel való közösülést, a' melly Silheten ment által, 's ez is ugyan nagyon rossz közösülési út volt, úgy hogy a' Birmánoktól mint ellenségtől valóban nagyon keveset félhettek az Anglusok. Az oltalmazási systema tehát az Anglusokra nézve mindenkor elégbátorságos lehetett volna a' Birmánok ellen 's több e'-felék).

A' Londoni Representative nevű ujság, mellyben Stewartnak ezen okoskodásai kijöttek, ezek után némelly megjegyzéseket velett, mellyek közzül méltó leszen e-következőket nekünk is felhoznunk, ha nem egyebért is legalább az Anglusok Indiaja' esmeretiért: — „Meg kell jegyeznünk, így szoll a' Representative, hogy Oberslieut. Stewart egy nagyon fontos környülállásról felejtkezett-meg, pedig mindenek felett ez a' legnevezetesebb, tudniillik, hogy az Anglusok' Uralkodásának alapja, erőssége, Kelet-Indiában nem Phisikai, hanem Vélekedési. Ezen Vélekedéshez van itt támoszkodva az ő Ország-lássok' creje. Okosan beszéllt az Anglus fő Kormányozó Marquis Hastings, midőn néhány esztendőknek előtte a' Kalkuttai Anglus lakosokhoz beszédet intézvén, abban ezt is mondotta nékiük: „Nekünk Indiában soha se kell tsendesen halgatnunk. Ha mi a' Hindostáni felszigeten Urak

alárunk maradni, örökké azt kell mutatnunk, hogy minden szomszédainknál hatalmasabbak erősebbek vagyunk. Nem szükség ezt a mi Indus szomszédainknak tudni, hogy ha felszámllátatnánk, hány ezer Indusra esne egy Anglus.“

gebben íratott, hogy Májusban menne véghez a Muskaui koronázás. A Párisi felhozott tudósítások Junius' 15-dik napjára teszik azt, 's a Lengyel Királyi koronázást Warschauban Augusnak elejére.

B a v á r i a.

A Londoni Udvariújság szerint Angliában egy hétaalatt 88 megbukások vagy nem fizetések adták elé magokat; a pénzszűke és minden keresményi folyamatoknak beduglása általjában közönséges.

M o n a c h i u m b a n kiadatott vala előre a Fő-Cerimoniamester által azon ajtatos Proceszsziónak leírása, melly szerint Király ö Felsege 's a Királyi Princzek Aprilis 25-dikán nagy kísérettel a Jubilacumi első menetelen megjelenendőek voltak.

Az Országlószék már megtette a rendeléseket azeránt, hogy a Gloucester nevű 74 ágyus Linéa hajó készüljön úthoz, hogy Hertzeg Devonshirt a hozzá tartozó személyekkel együtt Cronstadthba vigye, a hova 10 napok alatt meg kell indulnia. Van egy gőzhajó is melléje rendeltetve, melly a Nagykövet urat Cronstadthban az egész hozzátartozó kísérettel együtt felveszi és Petersburgba viszi, a honnet az egész fényes Követség a koronázásra. Moskau felé azonnal tovább fog indulni.

B é c s.

Itt a mostani, országos nagy vásár alatt kiván mutatás végett a Herkules nevű Anglus 74 ágyus Linéa hajónak modellaja az ügy nevezett Müller-épületben tétetve. Lang Stuttgárdi születésű úr, hozatta ide, a ki maga is tengeri szolgálatbéli ember. A modellának mekkoraságát meg lehet ítélni abból, hogy egy láb-nyomhoz képeest fél tzol mérséklet szerint van építettve. Maga a Herkules most is valóságos szolgálatot tesz a tengereken. A módellát, a tulajdonos úrnak szóval való magyarasása és egy kisded nyomtási magyarázat is, mellyet a bemenetelnél lévő kassánál 9 B. b. krajzáróhért adnak, tellyesen és minden részeire nézve érthetővé teszik. Egy tengeri zászló van ott kifüggesztve, hol a módellához az épületbe fel kell menni.

Orosz Birodalom.

A Berliini levelekben illy tudósítás jött ki Petersburgból Apr. 22-todik napjáról: — „A Császári Testörző seregnek a koronázi pompára kirendeltett Osziályai 9 Batalionokból és 16 Svadronokból állanak.

A Párisi levelek arról emlékeznek, hogy Marschall Marmont, ki az Orosz Császár koronázási pompájára Moskauba rendeltetett, April. 19 dikén indult útnak Párisból Petersburg felé, hova való megérkezése után ott még néhány napokig fog tartózkodni, és még tsak azután fog Moskau felé tovább indulni, melly szerint nem telyesedik be az, a mi az újságokban ré-

Béts mellett a Práteri hosszú sétatoló úton minden esztendőnek első Májusán reggel, gyakorlottságoknak kimutatására futásbéli próbát szoktak tenni a néző közönség előtt az Urasági Kengyelfutók: hanem az idén Május' első napján nagyon kedvetlen idő lévén, 8-dikán tartották. Az

ajándékokból, melyeket ezen futás alkal-
matosságával kaptak, 150 V. Cz. forinto-
kat a' Nemes Aszszonyságok' jötendő társa-
ságának adtak által, 100 forintokat az In-
validus katonák' itt lévő Házának adtak,
440 hasonló forintokat pedig, szolgálat
nélkül lévő társaik és a' meghalt Kegyel-
futóknak Özvegyeik' segítségére fordí-
tottak.

A' tavaszi időnek késő eljöveteléről 's
kedvetlen változásairól azt jegyzi-meg Kor-
neuburgi Professor Fischer Úr, ki ezen
időjárást a' maga kiadott írásaiban előre
pontosan megjövendölte volt, hogy ezek
onnét következének, hogy azok a' sok
erdők és mofsárok, tók, melyek által
Német ország a' Kristus' és Tacitus' ide-
jekben még elborittatva volt, 's a' melyek
azt akkor hideggé, nedvessé, 's kedvetlen-
né tették, de egyszersmind a' levegőben
egyenlőbb temperatúrát, mérsékletet, okoz-
tak, 's azt is tselekedték, hogy a' mele-
gebb idő Április' közepén elkövetkezzék,
onnét az óta elenyészvén, az erdők' meg-
ritkulása 's a' mofsárok' kiszárodása után
a' földnek színe a' meleg és hideg szelekt
munkálódásaiknak jobban ki van tétette-
ve, melyből a' melegnek és hidegnek egy-
mást követő hirtelen való változásaik 's a'
gyakoribb égi háboruk is következnek.

Ide járul, hogy most az északi ég-
sark felé a' mi nagy havasainkon is a' jég
mind inkább inkább halmazódván, vala-
mint ott úgy ezen hegyeknél is a' meleg
idő későbbre állhat-bé, mint az előtt szo-
kott volt, a' honnét hozzánk is elhat
az ott lévő hideg levegő, 's nem engedi,
hogy az a' meleg, melynek már akkor,
tudni illik Áprilisben, a' napnak nagy fenn-
járásához képpest be kellene állani, erőre
kaphasson. Alig kezd nálunk valami ke-
veset melegülni a' levegő, azonnal elosz-

latja vagy elkergeti azt tőlünk az északra
's a' havasos vidékekről jövő kedvetlen
szél. Innét következik a' melegnek tavaszi
késő elkövetkezése, de ellenben az is hogy
állandóbb 's tovább tartó nyári, melegeink
vagnak. Az őszi kellemetesebb; 's a' tél
későbbre szokott beállani.

*A' pénzfolyamat Május' 8-dikán;
közép ár:*

A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji 87 7/8
Az 1820-béli sorsosok, 128
Az 1821-béli hasonlók, 111 1/2
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
zióji, 45 forint. keltek, mind C. ben.
Bankó Aktziák keltek 1028 3/10 forinton
A' Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

A' Posonyi ujságlevelekben méltó rész-
vétellel említettik, hogy az emberiségnek
két nagy lelkű barátjai Beiti J. Ráfael,
és Hertelendy Gábor Urak, az utóbbi
maga is vak, három hónapok óta itt négy
vak gyermekekkel; azoknak a' szükséges
házi, és polgári foglalatosságokra való ta-
nitásában olly nagy szorgalommal fára-
doztak, hogy a' múlt Vasárnap, az az
folyó hónap 23-kán Ő Császári Királyi Fő
Herczagségének Országunk Nádor-Ispán-
nyának, az Ország Zászlóssainak, és Fő
Rendeinek, valamint számos Ország Gyü-
lési Követ Uraknak jelenlétében, Tettes
Pozsony Vármegye-háza nagy Paletájában
nyilvánvaló próbát tartottak tanítványaikkal,
lik e' következők: Hasart Mihály,
Bétsi születésű 8 esztendő gyermek; Al-
bert Ferencz, Posonyi születésű 14 eszt.
gyermek; Lang Miklós, Joesi születésű
14 eszten. gyermek; végre Gudjela Éva,

Nyitra Vármegyei Romanov helységbéli 12 esztendő leánya. Mind a' négyen igen szegény szüléktől valók. Próba tétéleik ezekből állottak: a' ki álló írásoknak újjaikkal való olvasásában, a' számolásban; a' világ' és természet historiai leírásokban, Geometriai, és Mechanikai kézi munkák elkészítésében, úgy mint a' kötésben, fonal, és kosár fonásban, 's több ilyen foglalatosságokban. Tekintelbe vévén azon rövid időt, mely ezen szerentsétlen gyermekek oktatására fordított, tsudálkozásra méltó az előmenetel, mellynek látásán a' jelenlévők nem győzték a' Tanítóknak nagy szorgalmatosságát ditsérni, és belső meg indulásokat a' szerentsétlenek sorsán kijelenteni. Egyszersmind azon kívánságokat is, hogy vajha illy hasznos Intézet Hazánkban is felállíthatnák!

Köz meglepéssel elvégeztetvén a' próba tétel, Fűredy Úr, tudományosan kimíveltetett vak, a' jelenlévő nagy vendégekhez igen szívre ható Magyar beszédet tartott, melyben elő számlálván azon hasznokat, mellyeket egy illy közönséges Intézet hazánkban hozhatna, midőn tulajdon fájdalmas tapasztalásából szívre hatóképpen így szólla: „Melly nagyon fáj az a' szerentsétlen vakoknak, midőn tudják, hogy a' szerentsétlen Siket-Némák gyámoításáról nyilván való Intézettel gondoskodott a' Haza, a' szerentsétlen Vakok pedig mind eddig minden segedelem nélkül hagyatván illyen jó tévő szükséges Intézetért tsak keservesen sóhajtoznak. „Illyeneket egy vaktól hallván, nem volt egy se a' jelenlévők közül, ki mélyen meg indulván, könyörületes könyv tseppokat ne hullajtana. Mind az egész Próba tétel, mind a' befejező Magyar beszéd olly anyira felhevítette a' Nemes áldozatokra olly hajlandó Hazánkban jelenlévő nagy Oszlopait, hogy

méltán remélhető, hogy nem sokára az emberiségnek illy hasznos Intézet Hazánkban is fel fog állíttatni. Ő Cs. Királyi Fő Herczege, Országunk' szeretve tisztelt Nádorispánya, az oktatóknak különös meglegedését kijelentvén, egyszersmind Beiti Urat a' végett megszólította, hogy illy hasznos Intézetnek Magyar Országban lejendő felállításáról, Felsőleges személye elejébe valami Plánomot terjesszen. A' többi nagy Vendégek pedig a' két Tanítót, mint az emberiség ezen elhagyatott részének ör-angyalait; kik egész életet a' vakok' tanítására kívánják áldozni, hangossan kijelentett meglegedésekkel örvendezteték-meg.

Szabadkáról (M. Theresioból) Apr. 25-dikén. Hazánk' sok részéről azon szomorú tudósításokat veszszük, mellyek szerint azok a' tűz által lett meg-károsításokat sajnosan érzik; nevezetesen Zombor Szabad Királyi városból is, a' hol a' múlt héten 84 ház megégett; e'hez nem kisebb aggodalom lepte meg ezen Szabad Királyi várost is, a' midőn Martius 5-dikén a' legelső tűz kiütött. Ez még az nap délután nagy dühösséggel kétszer történt. Az óta folyvást minden nap, sőt sokszor hatszor, vagy hétszer is ezen pusztítást okozó gyászos eset megtörtént. — Mindazáltal annyit emérek gyútogatásokban, mellyeknek számát itten felhozni nem lehet, még sem esett soha nagy szerentsétlenség, mert az ide való nép buzgósága, és a' tűz oltásban fáradhatatlan iparkodása ezen gonosz plánumot semmivé tette; mellyre nézve valamint Nemes városunk' ezen tárgyra nézve tett rendelései, de főkép a' lakosok' tűz oltó fáradozásai megérdemlik a' Haza előtt a' köz ditsértetést.